

สหรัฐอเมริกากับพิธีสารเกียวโต : บทบาทของกลุ่มผลประโยชน์
กับความร่วมมือต่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม

นางสาวมัชฌิมา กุญชรานุสสรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-17-3541-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE IMPACTS OF INTEREST GROUPS ON THE AMERICAN STANCE TOWARD THE
KYOTO PROTOCOL

Miss Machima Kunjaranusorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in International Relations

Department of International Relation

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-17-3541-3

มัชฌิมา กุญชรานุสรณ์ : สหรัฐอเมริกากับพิธีสารเกียวโต : บทบาทของกลุ่มผลประโยชน์กับความร่วมมือต่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม. (THE IMPACTS OF INTEREST GROUPS ON THE AMERICAN STANCE TOWARD THE KYOTO PROTOCOL) อ. ที่ปรึกษา : สรวิต ชัยนาม 201 หน้า. ISBN 974-17-3541-3.

จุดมุ่งหมายของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ การศึกษาถึงบทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจของสหรัฐอเมริกาในประเด็นพิธีสารเกียวโต ซึ่งพิธีสารเกียวโตเป็นความร่วมมือภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ พิธีสารดังกล่าวกำหนดให้ประเทศอุตสาหกรรมมีพันธกรณีในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และทุกประเทศมีข้อผูกพันตามกฎหมายในอันที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อตกลงแห่งพิธีสารนี้ สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศหนึ่งที่ได้ร่วมลงนามในพิธีสารเกียวโตเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน ค.ศ.1998 แต่รัฐบาลภายใต้ประธานาธิบดีคลินตันไม่ได้เสนอเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาของสภาองเกรสแต่อย่างใด โดยกล่าวว่าจะนำเสนอเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาของสภาก็ต่อเมื่อได้รับการยืนยันจากประเทศกำลังพัฒนาในการเข้าร่วมโครงการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกตามพิธีสารเกียวโตเช่นเดียวกับประเทศอุตสาหกรรมเสียก่อน ในปี ค.ศ.2001 ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ขึ้นดำรงตำแหน่งได้ให้ฝ่ายบริหารทำการหารือในระดับคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายทางด้านสภาพภูมิอากาศของสหรัฐอเมริกา ซึ่งฝ่ายบริหารได้ออกแถลงการณ์ว่าพิธีสารเกียวโตเป็นนโยบายที่ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง และในเดือนมิถุนายน ค.ศ.2001 ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ก็ได้ออกมาแถลงนโยบายในประเด็นพิธีสารเกียวโตว่า สหรัฐอเมริกาจะไม่เข้าร่วมในพิธีสารดังกล่าว ทั้งๆ ที่มีประเทศต่างๆ เข้าร่วมลงนามและให้สัตยาบันในพิธีสารเกียวโตแล้ว 140 กว่าประเทศ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มผลประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรมน้ำมันมีบทบาทอย่างมากในการพยายามชักจูงรัฐบาลสหรัฐอเมริกาในการดำเนินนโยบายในประเด็นพิธีสารเกียวโต ทำให้ไม่อาจปฏิเสธได้ว่ากลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรมน้ำมันมีบทบาทอย่างมากในทางการเมืองสหรัฐอเมริกา และมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา

ภาควิชา ...ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ... ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา ...ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา ..2548.....

4681146024 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEY WORD: THE UNITED STATES / THE KYOTO PROTOCOL / INTEREST GROUPS

MACHIMA KUNJARANUSSORN : THE IMPACTS OF INTEREST GROUPS ON THE AMERICAN STANCE TOWARD THE KYOTO PROTOCOL. THESIS ADVISOR : SORAVIS JAYANAMA 201 pp. ISBN 974-17-3541-3.

The objective of this thesis is to study the role of interest groups behind the U.S. decision on the Kyoto Protocol. The Kyoto Protocol, which in part of the United Nations Framework Convention on Climate Change, obliges industrialized nations to undertake specific and legally binding reductions in the emission of greenhouse gases. The United States signed the Protocol on November 12, 1998. However, the Clinton Administration indicated that it would not submit the Protocol for Senate ratification until meaningful commitments were made by developing countries. Although more than hundred forty nations have now agreed on the legally binding emissions reduction, in June 2001, President Bush issued a policy statement as rejecting the Kyoto Protocol.

The study confirms that interest groups especially the oil industry bear responsibility for the U.S. decision not to ratify the Kyoto Protocol even if it is the only international agreement to tackle global warming.

Department ....International Relations.... Student's signature.....
Field of study...International Relations.... Advisor's signature.....
Academic year ....2005.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ อาจารย์สรวิศ ชัยนาม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำตั้งแต่การเสนอหัวข้อ วิทยานิพนธ์จนวิทยานิพนธ์เป็นผลสำเร็จ ข้าพเจ้าจึงขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างยิ่งและ ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วีระ สมบูรณ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี ทิพย์รัตน์ และผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ฐิตินันท์ พงษ์สุทธิรักษ์ ที่ท่านได้สละเวลาอันมีค่าในการตรวจวิทยานิพนธ์อย่าง ละเอียด และยังได้ร่วมเป็นประธานและกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และขอบคุณน้องสาว ที่ให้กำลังใจและ ดูแลเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาที่ข้าพเจ้าทำวิทยานิพนธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ทบทวนวรรณกรรม.....	9
1.3 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	16
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	17
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย.....	17
1.6 กรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา.....	21
1.7 สมมติฐาน.....	26
1.8 วิธีที่ใช้ในการศึกษา.....	26
1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	27
1.10 เนื้อหารายบท.....	28
2 สภาวะโลกร้อน ประชาคมโลก และพิธีสารเกียวโต.....	29
3 พิธีสารเกียวโต และสหรัฐอเมริกา.....	50
4 กลุ่มผลประโยชน์ในสหรัฐอเมริกา และพิธีสารเกียวโต.....	65
5 สรุปและวิเคราะห์.....	108
รายการอ้างอิง.....	123

	หน้า
บรรณานุกรม.....	129
ภาคผนวก.....	134
ภาคผนวก ก.....	135
ภาคผนวก ข.....	137
ภาคผนวก ค.....	192
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	201

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1	สัดส่วนก๊าซเรือนกระจกในช่วงปี ค.ศ.1980-2030 โดยแยกออกตามภาคกิจกรรมเศรษฐกิจ..... 39
ตารางที่ 2	ปริมาณก๊าซต่างๆ ที่ต้องลดปริมาณการปล่อยสู่ชั้นบรรยากาศเพื่อรักษาระดับของก๊าซเรือนกระจกให้คงที่เท่าระดับปี 1990 41
ตารางที่ 3	Kyoto Protocol :Status of Ratification (only Annex I Countries)... 51
ตารางที่ 4	การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลของประเทศและภูมิภาคต่างๆ ในปี 1990 62
ตารางที่ 5	การจัดลำดับประเทศ 15 ประเทศที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด..... 63
ตารางที่ 6	Exxon's Top Campaign Finance Recipient 87
ตารางที่ 7	Party Breakdown..... 88
ตารางที่ 8	Chevron Texaco Top Campaign Finance Recipient..... 89
ตารางที่ 9	Party Breakdown..... 90
ตารางที่ 10	Marathon Oil Top Campaign Finance Recipient..... 91
ตารางที่ 11	Party Breakdown..... 92

สารบัญภาพ

รูปภาพ		หน้า
รูปภาพที่ 1	ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์.....	30
รูปภาพที่ 2	ปริมาณก๊าซมีเทน.....	31
รูปภาพที่ 3	ปริมาณก๊าซไนตรัสออกไซด์.....	32
รูปภาพที่ 4	ปริมาณก๊าซ CFCs.....	33
รูปภาพที่ 5	การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิโลกในรอบ 100 ปี.....	35
รูปภาพที่ 6	Exxon Mobil Annual Lobbying.....	83
รูปภาพที่ 7	Chevron Texaco & Marathon Oil Annual Lobbying.....	85
รูปภาพที่ 8	Exxon Campaign Contribution by Cycle.....	87
รูปภาพที่ 9	Chevron Texaco Campaign Contribution by Cycle.....	89
รูปภาพที่ 10	Marathon Oil Campaign Contribution by Cycle.....	91